

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 28CoP/31/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124206368
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Biščáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:7124206368.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Biščákovvej a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Ingrid Kalinákovvej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého K. I., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného v konaní kolíznym opatrovníkom L. práce, sociálnych vecí a rodiny S., pochádzajúceho z matky Q.. G. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, S., právne zastúpenej X.. Evou Hencovskou, advokátkou so sídlom Bajzova 2, Košice a otca Q.. K. I., nar. XX.X.XXXX, bytom U. K. XX/XX, S., právne zastúpeného JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou, PhD., advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 80P/47/2024-233 zo dňa 6.11.2024, takto

rozhodol:

- P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch I., IV., V., VI., VIII.
- Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému K., tak, aby súd styk maloletého s otcom počas bežného kalendárneho roka neupravil a zaviazal ho prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 1 200 eur odo dňa podania návrhu.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Mestský súd Košice, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) v danej veci napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/53/2021-77 zo dňa 19.1.2022 vo výroku o výživnom tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého K. I., nar. X.XX.XXXX sumou 1100 eur mesačne a to sumu 750 eur je povinný uhrádzať k rukám matky a sumu 350 eur určenú na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc od 28.3.2024 opakovane do budúcnosti.

II. Matka je povinná zriadiť na meno maloletého sporiaci účet do 15 dní od vyhlásenia rozsudku a v rovnakej lehote číslo tohto účtu oznámiť otcovi dieťaťa.

III. Na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

IV. Dlh na bežnom výživnom voči maloletému K. za obdobie od 28.3.2024 do 31.10.2024 vo výške 2495,16 eur je otec povinný uhradiť matke dňom doručenia rozsudku.

V. Dlh na tvorbe úspor výživného voči maloletému K. za obdobie od 28.3.2024 do 31.10.2024 vo výške 2495,16 eur je otec povinný uhradiť na účet maloletého dieťaťa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. V prevyšujúcej časti návrh zamietam.

VII. Schvaľuje dohodu rodičov v tomto znení:

„Mení sa rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/53/2021-77 zo dňa 19.1.2022 vo výroku o styku otca s maloletým K. v párnom kalendárnom týždni v roku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 19.00 hod. kedy otec prevezme dieťa v stanovenom čase od matky a po ukončení styku vráti matke v mieste jej bydliska. Styk otca s maloletým v nepárnom kalendárnom týždni sa neupravuje“.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že návrh vo vzťahu k úprave vyživovacej povinnosti bol podaný dôvodne, keďže došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa a oboch rodičov. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, pričom prihliadol na výrazný podiel otca na osobnej ako aj finančnej starostlivosti o maloletého syna. Súd zároveň schválil dohodu rodičov o úprave styku otca s maloletým synom, ktorú posúdil v súlade s najlepším záujmom maloletého.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 1 CMP, § 2 ods. 1, ods. 2 CMP, § 217 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), § 36 os. 1 zákona o rodine, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine, § 65 ods. 1 zákona o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine.

5. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

III. Odvolanie, vyjadrenie účastníkov konania

6. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka. Matka maloletého podala odvolanie proti výrokom I., IV., V., VI. napadnutého rozsudku, z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku a v zmysle § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, na ktoré neprávne aplikoval právnu normu. Matka ďalej poukázala na to, že už vo svojom návrhu na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností uviedla, že od roku 2022 sa výrazne zmenili pomery na strane maloletého a to najmä v súvislosti s jeho nástupom na súkromnú strednú školu - gymnázium E., s ktorého návštevou sú objektívne spojené vyššie výdavky. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku plynutia času, pričom od poslednej úpravy výživného uplynula doba troch rokov. Okrem výdavkov spojených s úhradou školného školských potrieb, je synovi potrebné zabezpečiť pravidelnú vyváženú stravu, ošatenie, obuv výživové doplnky a ďalšie výdavky spojené s jeho zdravím, školou, voľnočasovými aktivitami. Maloletý sa venuje športu a teda je potrebné zabezpečiť úhradu jeho tréningov a s tým spojených doplnkov. Matka ďalej uviedla, že maloletý je vo veku, ktorý je blízky dospelému, už tento fakt samotný odôvodňuje zvýšené výdavky na zabezpečenie jeho reálnych potrieb. Medzi mesačné výdavky maloletého patrí školné 2200 ročne, školské potreby 30 eur mesačne, obedy počas týždňa 120 eur mesačne, posilňovňa 35 eur, doplnky výživy 150 eur, strava 250 eur, cestovanie 20 eur, mobil 40 eur, športové potreby 35 eur, barber 20 eur, pingpong 50 eur, oblečenie 150 eur ročne, triedny fond 50 eur ročne, vreckové 100 eur, hygienické potreby 50 eur, lekárske vyšetrenia 60 eur, lieky 10 eur mesačne. Okrem bežných výdavkov je potrebné uvádzať

aj mimoriadne výdavky ako sú školské výlety, na ktoré synovi dáva aj vreckové a tieto mimoriadne výdavky sú približne vo výške 500 eur ročne. Celkové mesačné výdavky maloletého syna sú vo výške 1 205 eur. Matka ďalej doplnila, že sa synovi snaží zabezpečiť vysoký štandard bývania, s čím sú spojené vyššie náklady, jej celkové mesačné výdavky sú vo výške 3391,34 eur mesačne. teda jej tu už nevzniká priestor v podobe finančných prostriedkov, ktoré by mohla vynaložiť na zabezpečenie takej životnej úrovne, akú synovi môže zo svojho príjmu zabezpečiť otec. Synovi zabezpečuje domácu stravu, pričom výdavok na stravu v ich domácnosti je vo výške 600 eur mesačne. Matka ďalej argumentovala tým, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom sa zmenili pomery na strane otca, kde došlo k zvýšeniu jeho príjmov a zlepšeniu jeho majetkových pomerov. Celkový mesačný príjem otca z hlavného pracovného pomeru a ďalších vedľajších pracovných pomerov je vo výške 8000 eur čistom. Na strane otca došlo k zmene majetkových pomerov, kde do svojho osobného vlastníctva kúpnu zmluvou zo dňa 23.05.2022 nadobudol vlastnícke právo k rodinnému domu. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča nie je možné brať do úvahy tie výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Je zrejme, že nie všetky výdavky, ktoré otec vynakladá sú nevyhnutné a ich vynakladaním si len zvyšuje svoj životný komfort. Matka ďalej uviedla, že je toho názoru, že súd pri rozhodovaní o výške výživného mal prihliadať aj na metodiku vypracovanú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, kde v zmysle tejto metodiky má maloletý nárok na výživné vo výške 24% z čistého príjmu otca čo je v tomto prípade 8 000 eur, čiže výživné predstavuje sumu 1 920 eur mesačne. Uviedla, že ona požaduje bežné výživné vo výške 1200 eur mesačne, čiže zbytok výživného v zmysle metodiky mal súd určiť na tvorbu úspor. Svoje odvolanie odôvodnila aj tým, že súd prvej inštancie neprihliadal k tomu, že osobnú starostlivosť o dieťa vykonáva ona, teda tým dochádza aj k faktickému uspokojovaniu potrieb maloletého syna a tým z jej strany úhrady výživného. Zastáva názor, že súdom určené výživné vo výške 750 eur mesačne nedokáže zabezpečiť, aby maloletý dosiahol životnú úroveň otca, na ktorú má právo. Takto určené výživné neodráža ekonomickú funkciu výživného s ohľadom na odôvodnené výdavky maloletého. Vo svojom odvolacom návrhu žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a určil bežné výživné na maloletého syna vo výške 1 200 eur mesačne a súčasne určil aj sumu primeranú príjmu otca, ktorou bude prispievať na tvorbu úspor. Zároveň žiadala, aby v nadväznosti na zmenu výroku I. zmenil aj na neho nadväzujúce výroky napadnutého rozhodnutia a to výrok IV. o dlhu na bežnom výživnom a výrok V. o dlhu na tvorbe úspor výživného.

7. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s jej odvolacími dôvodmi sa celom rozsahu nestotožňuje a má zato, že nie sú dané. Cieľom odvolania matky je dosiahnuť výšku výživného, ktorá ďaleko prevyšuje odôvodnené potreby maloletého syna a skutočnosť, že okrem riadneho a včasného platenia súdom určeného výživného sa podieľa na viacerých súdom zistených a matkou nerozporovaných výdavkov. Poukázal na to, že matka vo svojom odvolaní apeluje na plynutie času a zdôrazňuje, že od poslednej úpravy výživného uplynuli takmer 3 roky, počas ktorých sa zmenili aj potreby maloletého. Na podporu svojich tvrdení predkladá zoznam výdavkov, v ktorom však uvádza aj výdavky, ktoré sú hradené obidvoma rodičmi, ako napríklad školné či obedy počas týždňa, ktoré si maloletý často objednáva prostredníctvom jeho platobnej karty, čo pred súdom prvej inštancie nespochybňovala. Zároveň v odvolaní opätovne figuruje premrštená suma na doplnky výživy a nadštandardné vreckové. Pokiaľ ide o plynutie času a očakávané zvýšenie výdavkov, ktoré sú spojené s nástupom na strednú školu je nepochybné, že určité zvýšenie výdavkov môže byť opodstatnené, avšak požadované zvýšenie výživného zo 400 eur na 1200 eur predstavuje nárast o 200%, čo je zjavne neprimerané a nereflektujúce reálne potreby maloletého syna. Taktiež nesúhlasil s tvrdením matky, že výdavky, ktoré nie sú bežnými výdavkami hradí ona a on sa na ich úhrade nepodieľa. Matka opomína skutočnosť, že synovi dobrovoľne poskytol platobnú kartu, s ktorou si takmer každý druhý deň hradí obedy, pravidelne mu kupuje potrebné oblečenie, okamžite reaguje na jeho požiadavky o vreckové a spolufinancuje polovicu školného. Nad rámec bežných výdavkov synovi zakúpil množstvo hodnotných vecí ako napríklad prilbu, tripod, okuliare, SD karty, či powerbanky a uhradza mu vysoké životné poistenie. Okrem toho so synom aktívne trávi voľný čas - chodia spolu cvičiť, zúčastňujú sa spoločných výletov a niekoľko krát do roka absolvuje nákladné dovolenky, pričom ho berie na všetky výlety, necestuje sám. Považuje za nesprávne argumentovať finančnou zaťaženosťou v dôsledku inflácie, keďže matka sa len nedávno presťahovala do nadštandardne zariadenej novostavby rodinného domu, pričom je zrejme, že rozhodnutie zobrať si vysoký hypotekárny úver bolo jej vlastnom voľbou a navyše na výdavkoch, ktoré sú zahrnuté do položky bývania, by sa ako spoluvlastník nehnuteľnosti mal podieľať aj jej otec. Matka vo svojom odvolaní poukazuje na to, že došlo uňho k výraznému zvýšeniu jeho mesačného príjmu, pričom zakúpil aj nehnuteľnosť, avšak opomína skutočnosť, že jej príjem sa od posledného rozhodnutia súdu výrazne zvýšil a aj ona sa stala vlastníčkou nehnuteľnosti. Uviedol, že jeho finančné ohodnotenie je priamo

úmerné náročnosti a zodpovednosti jeho profesie angiochirurga, ktorá si vyžaduje nielen dlhoročné špecializované vzdelanie, ale aj neustále odborné vzdelávanie, ale aj prácu s mimoriadnym psychickým a fyzickým tlakom. Preto považuje za neprimerané, aby jeho príjem bol interpretovaný, ako výlučný základ na neodôvodnené zvyšovanie výživného, bez akéhokoľvek reálneho zohľadnenia jeho výdavkov či životného štýlu. Matka ďalej argumentuje tým, že výška výživného by sa mala riadiť metodikou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre výpočet výživného a následne uvádza, že čím je vyššia životná úroveň rodičia, tým širšie možno interpretovať odôvodnené výdavky maloletého. Podľa jeho názoru metodika síce predstavuje podporný nástroj pri rozhodovaní súdov, avšak nie je záväznou právnou normou, ktorou by sa mal súd striktnie riadiť a úprava výživného vychádza z ustanovení zákona o rodine. Rovnaká životná úroveň taktiež neznamená, že deti musia mať k dispozícii rovnaké množstvo finančných prostriedkov, ako rodičia. Tu si treba uvedomiť, že vyšší príjem rodičov je spravidla spojený s náročnosťou ich práce a ich zodpovednosťou. Naproti tomu pre dieťa by išlo o bezpracný príjem, ktorý sa zaslúži len tým, že je dieťaťom svojich rodičov. Podľa jeho názoru, pokiaľ ide o životnú úroveň ich syna K.a je dokonca vyššia ako jeho. Syna bral na všetky výlety a dovolenky, umožnil mu využívať jeho platobnú kartu na osobné výdavky, pravidelne mu kupuje oblečenie, chodia spolu do posilňovne a K. sa v reštaurácii stravuje častejšie ako on sám. Vo vzťahu k výživnému na tvorbu úspor uviedol, že synovi chce vytvoriť také úspory, ktoré by ho motivovali k dosiahnutiu vlastného úspechu, ale poskytli mu komfort pri výbere nového bývania, či sa platenia neočakávaných výdavkov. Napriek tomu, že na tvorbu úspor navrhoval prispievať sumou 200 eur mesačne, bol zaviazaný k plateniu až 350 eur. Takéto rozhodnutie súdu rešpektuje, avšak určením ešte vyššie sumy na tvorbu úspor, by bolo v priamom rozpore s účelom tvorby úspor, na čo vo svojom rozhodnutí, poukazuje aj Ústavný súd Českej republiky (nález sp. zn. IV. ÚS 650/15 zo dňa 16.12.2015), kde zdôrazňuje, že bezpochyby je súčasťou výchovného vplyvu rodičov aj to, ako dieťa naučiť hodnotu peňazí a vštepiť mu, že nič nie je zadarmo a „bez práce nie sú koláče“. Otec vo svojom vyjadrení ďalej poukázal na to, že matka vzhľadla naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, pričom opomenula vysvetliť dôvod, pre ktorý má konanie inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rovnako odvolací dôvod uvedený v paragrafe 365 ods. 1 písm. f) CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, matka nijakým spôsobom relevantne nepodložila. Taktiež matka nepodložila naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) a to, aby na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu a aplikoval nesprávnu právnu normu. Záver uviedol, že je pravda, že osobnú starostlivosť o maloletého syna zabezpečuje predovšetkým matka, avšak syn je vo veku blízkom veku dospelých, teda nepochybne netrávi toľko času s matkou ako dieťa na prvom stupni základnej školy. Matka neuviedla vo svojom odvolaní žiadne nové skutočnosti. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkmi, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahu (§ 65 CMP), a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok v napadnutých výrokoch je potrebné potvrdiť postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

9. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku a argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne rozhodol vo výrokoch o zvýšení bežného výživného na sumu 750 eur mesačne a na ňom nadväzujúcom výroku o

určení dlžného bežného výživného, výroku o určení výživného na tvorbu úspor a dlžnom výživnom na tvorbu úspor a výroku, ktorým súd návrh matky v prevyšujúcej časti zamietol a súvisiacemu výroku o trovách konania.

11. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol v matkou napádaných výrokoch u určení bežného výživného a výživného na tvorbu úspor. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, vyhodnotil dôkazy, odôvodnenie rozsudku je presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Úvaha súdu prvej inštancie vychádza zo správnych skutkových zistení a na nich nadväzujúce právne závery, ktoré zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd dodáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie sa dôsledne a precízne vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa ustálenia rozsahu odôvodnených potrieb maloletého, príjmových a majetkových pomerov na strane oboch rodičov, prihliadol na osobnú starostlivosť matky o maloletého syna ako aj na výrazný podiel otca na starostlivosti o syna napriek tomu, že syn je zverený do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd ďalej konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP a dodáva, že len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku nečiní rozhodnutie nezákonným a nepreskúmateľným.

13. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty oboch rodičov v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

14. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovacím rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden celok (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18.07.2018).

15. Odvolací súd sa navyše považoval za potrebné vyjadriť k odvolacím námietkam matky spočívajúcim predovšetkým v tom, že súdom určené bežné výživné vo výške 750 eur je nedostatočné na to, aby bola zachovaná rovnaká životná maloletého syna a otca, ako základného kritéria pre určenie výšky vyživovacej povinnosti zo strany povinného rodiča. Ďalej namietala, že súd vo svojom rozhodnutí vôbec nezohľadnil, že osobnú starostlivosť o syna vykonáva ona a otec sa nepodieľa na bežných výdavkoch syna.

16. K odvolacím námietkam matky odvolací súd na vysvetlenie uvádza, že základným kritériom pre určenie výšky výživného sú na strane oprávneného dieťaťa jeho odôvodnené potreby. Pod

odôvodnenými potrebami je potrebné chápať nielen bežné denné potreby, ktoré reflektujú konkrétnu životnú situáciu, ale aj mimoriadne potreby, ak sa preukáže ich opodstatnenosť a kumulatívne ich úhradu dovoľujú možnosti a schopnosti rodičov. Možnosť uspokojovania potrieb dieťaťa je všeobecne závislá od objektivizovanej životnej úrovni rodičov. Samotná odôvodnenosť potrieb sa odvíja od konkrétnej posudzovanej situácie a od životnej úrovne dotknutých osôb. Čím vyššia je životná úroveň povinného rodiča, tým širšie možno interpretovať pojem odôvodnenej potreby maloletého dieťaťa. Každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Treba však rozlišovať medzi potencionálnou a reálnou životnou úrovňou rodičov, lebo často práve za účelom výchovného pôsobenia na deti nerealizujú rodičia svoju životnú úroveň na úrovni, ktorú by im umožňovali ich majetkové pomery, ale zámerne ich skutočná životná úroveň je nižšia, ako by mohla byť. Rovnaká životná úroveň nespočíva v matematickom rovnakom finančnom zabezpečení dieťaťa a rodiča, teda, že rodič a dieťa musia mať k dispozícii rovnakú sumu finančných prostriedkov, pretože v zásade sú potreby dospelého človeka v produktívnom veku nákladnejšie ako potreby dieťaťa, a najmä tiež odlišné. Porovnanie životnej úrovne rodiča a dieťaťa je založené na porovnaní dostupnosti uspokojovania potrieb rodiča a potrieb dieťaťa pri danej finančnej dispozícii. O rovnakú životnú úroveň potom pôjde, ak budú potreby rodiča a potreby dieťaťa dostupné rovnakou mierou. Potreby dieťaťa sú zásadne ovplyvňované všeobecne jeho vekom, stabilizáciou či udržiavaním priaznivého zdravotného stavu, odievaním, fyzickou a duševnou vyspelosťou, hygienou, spôsobom prípravy na budúce povolanie, výchovou a vzdelávaním. Taktiež sú potreby ovplyvňované skutočnosťou, či žije dieťa s jedným z rodičov alebo v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V súčasnosti sa medzi odôvodnenej potreby dieťaťa zaraďujú napríklad aj náklady na zaoštarovanie starostlivosti o dieťa v čase, keď má rodič pracovné povinnosti a nemôže sa o dieťa starať, ako je napríklad platenie opatrovateľky. Samotná miera potrieb je u každého dieťaťa rôzna. Pri zohľadňovaní odôvodnených potrieb je nutné prihliadať aj na výchovnú úlohu výživného a nie je možné ho len limitovať na ekonomickú kategóriu. Vyššia životná úroveň umožňuje naplňať odôvodnené potreby vo väčšej miere. Dieťa môže študovať na finančne náročnejšej škole, respektíve súkromnej škole venovať sa viacerým voľnočasovým aktivitám, môže mať zdravšiu a pestrejšiu stavu, kvalitnejšie oblečenie, trénovať pod dohľadom osobného trénera, absolvovať luxusné dovolenky, výlety či školské exkurzie, alebo zahraničné študijné pobyty atď.. Pri určovaní výšky výživného je však potrebné zväžiť aj zmysel a účel výživného. V prípade výnimočne vysokých príjmov povinného rodiča sa nedá postupovať mechanicky podľa pravidla, že životná úroveň rodičov a detí má byť vždy v zásade rovnaká. Nie je možné zabúdať na skutočnosť, že je právom aj povinnosťou rodičov naučiť dieťa chápať hodnotu peňazí a riadnemu hospodáreniu s nimi. V prípade určenia neprimerane vysokého výživného, ktoré dieťaťu aj po dokončení prípravy na povolanie, umožní dlhodobý a možno trvale bezprácný život, môže byť nielen v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, ale môže tiež porušovať právo rodiča vychovávať dieťa, čo mu je garantované Listinou základných práv a slobôd ako aj s Ústavou Slovenskej republiky.

17. V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné konštatovať, že z vykonaného dokazovania bolo skutočne zistené, že otec nie je len pasívnym rodičom, ktorý sa o svojho syna nezaujíma a jediným jeho prínosom k výchove syna je platenie výživné. Otec k výchove syna pristupuje rodičovsky aktívne, napriek tomu, že je syn zverený do osobnej starostlivosti matky, je s ním v každodennom kontakte, či už osobne, alebo telefonicky, so synom trávi aktívne voľný čas, dovolenky, výlety, ale podieľa sa aj na jeho bežných výdavkoch, či už na stravu, nákup oblečenia, športových aktivít, ale aj uhrádzaním školného. Určenie výživného súdom by teda malo vystihovať nielen majetkové a príjmové pomery povinného rodiča, ale aj jeho ďalší prínos k výchove dieťaťa a dobrovoľného uhrádzania jeho potrieb. Zjednodušene povedané, ak sa povinný rodič o dieťa nezaujíma, je to dôvodom na určenie vyššieho výživného, tak, aby ním boli pokryté aj výchova a aktivity, ktoré by mal daný rodič s dieťaťom realizovať. Na druhej strane, ak je dieťa zverené do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, ale z vykonaného dokazovania je preukázané, že aj druhý rodič, ktorému dieťa nebolo zverené sa v jeho výchove aktívny, zodpovedný, a prispieva na jeho výchovu a vzdelávanie finančne v sumách vysoko prevyšujúcich rámec bežného výživného, musí to byť súdom premietnuté do určenia jeho vyživovacej povinnosti. V opačnom prípade, by tento rodič bol obmedzený vo svojom práve dieťa vychovávať a tráviť s ním voľný čas, byť spolurozhodujúci pri výbere školy, voľnočasových aktivít a celkového rozvoja osobnosti dieťaťa.

18. Matka vo svojom odvolaní namietala aj skutočnosť, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí neprihliadal na metodiku výpočtu výživného vypracovanú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Odvolací súd k tejto odvolacej námietke matky uvádza, že metodika výpočtu výživného vypracovaná Ministerstvom spravodlivosti SR má pre určenie vyživovacej povinnosti súdom len odporúčací charakter a jej cieľom je zjednocovanie postupov súdov pri určení vyživovacej povinnosti

v skutkovo s právne rovnakých prípadoch resp. určenie základu z ktorého by súd vychádzal pri určení vyživovacej povinnosti s následným skutkovým a právnym vyhodnotením špecifik každého konkrétneho prípadu v zmysle zákonných kritérií pre správne určenie vyživovacej povinnosti uvedených v zákone o rodine. Určenie vyživovacej povinnosti rodiča k maloletému dieťaťu výpočtom len podľa vyššie uvedenej metodiky by v podstate znamenalo porušenie princípu spravodlivosti a zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti. Zákon o rodine výslovne uvádza, že základom pre správne určenie vyživovacej povinnosti je životná úroveň rodičov a miera osobnej starostlivosti každého z rodičov. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie tieto skutočnosti riadne a zákonne posúdil.

19. Odvolací súd zároveň uvádza, že pri určení vyživovacej povinnosti nemožno neprihliadať aj na príjem matky v priemere cca 4 200 eur mesačne. Maloletý syn nie je vo veku, kedy by bol plne odkázaný na osobnú starostlivosť matky v takom rozsahu, aby matka nemohla pracovať na klasický osemhodinový pracovný čas. Nie je v poriadku, ak súd nadmerne zohľadňuje príjem otca, čím môže prísť k nespravodlivému zaťaženiu jedného rodiča. Výživné je záväzok oboch rodičov, preto by jeho určenie malo byť primerané schopnostiam každého z nich. Súd by nemal jednostranne posudzovať situáciu jedného rodiča a ignorovať okolnosti na strane druhého rodiča (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR 1CdoR/11/2024 zo dňa 26.3.2025).

20. Odvolací súd konštatuje, že zhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností, ktoré vyhodnocoval súd prvej inštancie a v rámci odvolacieho prieskumu odvolací súd, je určenie výživného vo výške 750 eur mesačne, náležitým vyjadrením práva maloletého podieľať sa na životnej úrovni otca s prihliadnutím na podiel osobnej starostlivosti o maloletého zo strany oboch rodičov.

21. Matka vo svojom odvolaní namietala ja výšku určeného výživného na tvorbu úspor, pričom neuviedla konkrétne výšku, akú by mal súd na výživné na tvorbu úspor pre maloletého určiť, ani dôvody, pre ktoré považuje určené výživné vo výške 350 eur za nedostatočné.

22. Podľa § 63 ods. 3 prvá vety zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor.

23. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že dôvodom na určenie výživného na tvorbu úspor sú majetkové a príjmové pomery povinného rodiča, teda nie odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Odvolací súd tu zastáva v súlade s ustálenou judikatúrou názor, že určenie výživného na tvorbu úspor je jednoznačne v prospech dieťaťa, avšak jeho výška by mala byť nastavená tak, aby umožnila rodičom uplatňovať výchovný vplyv na dieťa a dieťa bolo pripravené do života s určitým „štartovým potenciálom“, ktorý by však určite nemal byť v takom rozsahu, aby mu to umožnilo bezpracný život resp. ho nemotivovalo k dosiahnutiu adekvátneho vzdelania a uplatnenia sa na trhu práce. Súdom prvej inštancie bolo pri rešpektovaní uvedenej zásady a vyhodnotení majetkových pomerov na strane otca, správne určené výživné na tvorbu úspor vo výške 350 eur mesačne.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v jeho napadnutých výrokoch postupom podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

25. Odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 52 CMP.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).